

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

Prijedlog

Z A K O N
O GRADU ŠIROKI BRIJEG

Sarajevo, prosinac 2013.

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Predlažemo da se Prijedlog zakona o Gradu Široki Brijeg razmatra i donese po skraćenom postupku, u skladu s člankom 172. Poslovnika Zastupničkog doma („Službene novine Federacije BiH“, broj 69/07 i 2/08) i člankom 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/03 i 21/09) obzirom da nije u pitanju složen i obiman zakon.

ZAKON
O GRADU ŠIROKI BRIJEG

Članak 1.

Predmet Zakona

Sukladno uvjetima iz članka 5. stavka 3. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06) ovim zakonom se uspostavlja Grad Široki Brijeg, određuje njegova teritorija, propisuje svojstvo, tijela vlasti, način izbora gradskog vijeća i gradonačelnika, donošenje privremene statutarne odluke, donošenje statuta, odredbe zakona koji se stavljaju van snage i druga pitanja od značaja za primjenu ovog zakona.

Članak 2.

Teritorija

Teritoriju Grada Široki Brijeg čine sva naseljena mjesta, koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Široki Brijeg na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 3.

Svojstvo

Grad Široki Brijeg je jedinica lokalne samouprave i ima svojstvo pravne osobe.

Članak 4.

Samoupravna tijela

(1) Samoupravna tijela Grada Široki Brijeg su gradsko vijeće i gradonačelnik.

(2) Samoupravna tijela Grada Široki Brijeg poslove iz svoje nadležnosti vrše sukladno Ustavu, Zakonu i Statutu Grada.

(3) Mandat vijećnika gradskog vijeća i gradonačelnika je četiri godine.

Članak 5.

Gradsko vijeće

- (1) Tijelo odlučivanja Grada Široki Brijeg je Gradsko vijeće.
- (2) Broj članova Gradskog vijeća određuje se Statutom grada sukladno Zakonu.
- (3) Gradsko vijeće grada Široki Brijeg bira se demokratskim putem na neposrednim i tajnim izborima na području cijelog grada.

Članak 6.

Gradonačelnik

- (1) Izvršno tijelo Grada Široki Brijeg je gradonačelnik.
- (2) Gradonačelnik grada Široki Brijeg bira se sukladno Zakonu o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 19/08).

Članak 7.

Statut

- (1) Grad Široki Brijeg ima Statut.
- (2) Statutom Grada Široki Brijeg propisuje se i uređuje samoupravni djelokrug Grada, njegova obilježja, sjedište, javna priznanja, organizacija, ovlaštenja i način rada njegovih tijela, međusobni odnosi gradskog vijeća i gradonačelnika, oblici neposrednog odlučivanja građana, suradnja s drugim jedinicama lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za Grad.
- (3) Statut Grada Široki Brijeg mora biti sukladan Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavu Zapadno-hercegovačkog kantona i federalnim i kantonalnim zakonodavstvom.
- (4) Statut Grada Široki Brijeg priprema i usvaja Gradsko vijeće dvotrećinskom većinom vijećnika Gradskog vijeća.

Članak 8.

Pravno sljedbeništvo

(1) Grad Široki Brijeg je pravni sljedbenik Općine Široki Brijeg i ima Ustavom i Zakonom određene nadležnosti Grada i preuzima nadležnosti, prava, obveze i imovinu općine, čiji je pravni sljedbenik

(2) Vijećnici Općinskog vijeća Široki Brijeg i Načelnik Općine Široki Brijeg, izabrani na općinskim izborima održanim 7. listopada 2012. godine, stupanjem na snagu ovog zakona, nastavljaju s radom kao vijećnici Gradskog vijeća i Gradonačelnik Grada Široki Brijeg.

(3) Općinska tijela uprave i upravne organizacije, stručne i druge službe i druga općinska tijela, stupanjem na snagu ovog zakona nastavljaju s radom kao i tijela i službe Grada Široki Brijeg.

(4) Javna poduzeća i javne ustanove, čiji je osnivač Općina, nastavljaju sa radom kao Javna poduzeća i ustanove Grada Široki Brijeg.

Članak 9.

Privremena statutarna odluka

Vijećnici izabrani na općinskim izborima za Općinu Široki Brijeg održanim 2012. godine donijet će Privremenu statutarnu odluku Grada Široki Brijeg u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, koja će važiti do donošenja Statuta Grada.

Članak 10.

Prestanak važenja odredaba ranijih zakona

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju važiti odredbe članka 4. točka IV. podtočka 14. Zakona o područjima općina u Socijalističkoj republici Bosni i Hercegovini («Službeni list RBiH», broj 47/62, 6/65, 14/65, 23/67, 3/70, 35/77, 31/78, 22/80, 28/81, 24/85, 24/86, 33/90, 8/91, i 32/91) i članka 1. točka 63. Zakona o utvrđivanju naseljenih mjesta i o izmjenama u nazivima naseljenih mjesta u određenim općinama ("Službene novine Federacije BiH" broj 24/86, 29/86, 33/90, 32/91, 14/04, 59/05 i 68/05).

Članak 11.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E
ZAKONA
O GRADU ŠIROKI BRIJEG

I - USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovog zakona je sadržan u odredbi članka IV. A. 5. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine gdje je propisano da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine donosi zakone o obavljanju dužnosti u federalnoj vlasti i u odredbi članka 5. stavka 2. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06) gdje je propisano da se grad, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom, na temelju sporazuma o udruživanju dviju ili više općina, odnosno odluke Općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije iz stavka 1. ovog članka, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom središtu kao zaokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika. Također stavkom 3. istog članka je propisano da grad u smislu ovog zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uvjeta iz stavka 2. ovog zakona. Budući da je Općinsko vijeće Općine Široki Brijeg usvojilo Odluku o pokretanju postupka proglašenja Općine Široki Brijeg Gradom broj 01-02-359/13-3 od 31.07.2013. godine, ispunjeni su svi uvjeti za izradu Prednacrtu ovog zakona.

Napominjemo da je člankom VI A.1. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koji je dodan Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 13/97) utvrđeno:

„VII GRADSKE VLASTI“

Članak 1.

Za područje dviju ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu s federalnim zakonom.“

Iz navedenog članka Ustava Federacije Bosne i Hercegovine vidljivo je da je Ustav izrazom „formira se“ propisao obvezu formiranja grada za područja dviju ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana i predstavlja imperativnu normu, s tim da je ustavotvorac dalje propisao da se grad formira sukladno federalnom zakonu.

Federalnim zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/06 i 51/09), propisano je u članku 5. sljedeće:

Članak 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

Grad se, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom na temelju sporazuma o udruživanju dviju ili više općina, odnosno odluke općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije iz stavka 1. ovog članka, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom središtu kao zaokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika.

Grad u smislu ovog zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uvjeta iz stavka 2. ovog članka.

Izuzetno od uvjeta iz stavka 1. i 2. ovog članka, gradom se može proglasiti općina od posebnog povijesnog i kulturnog značaja.

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona slijedi zaključak da Ustav propisuje imperativnu normu za formiranje grada u određenim situacijama, ali ne zabranjuje formiranje grada u bilo kojoj situaciji, nego je to ostavljeno zakonodavcu da uredi federalnim zakonom.

Zakonodavac je, polazeći od tog ustavnog ovlaštenja Zakonom o načelima lokalne samouprave predvidio mogućnost formiranja grada i na području jedne općine, na temelju odluke općinskog vijeća uz ispunjavanje određenih uvjeta (da je općina urbana infrastrukturna cjelina povezana svakodnevnim potrebama građana) i da ima najmanje 30.000 stanovnika od čega u gradskom središtu živi 10.000 stanovnika.

Kako Općina Široki Brijeg ispunjava kriterije predviđene Zakonom, a Općinsko vijeće usvojilo je navedenu Odluku ispunjeni su uvjeti da se Općina Široki Brijeg proglasi Gradom Široki Brijeg i to donošenjem ovog zakona.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

S obzirom da je Široki Brijeg sjedište Zapadno-hercegovačkog kantona (članak 5. Ustava), pa samim time ispunjava kriterije iz članka 5. stavka 3. Zakona o načelima lokalne samouprave, Općinsko vijeće Široki Brijeg je na svojoj sjednici održanoj 31. srpnja 2013. godine, donijelo gore spomenutu Odluku, ispunjene su zakonske pretpostavke za donošenje Zakona o uspostavljanju Grada Široki Brijeg. Općinsko vijeće Široki Brijeg, dakle, inicira da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine u okviru svoje nadležnosti donese navedeni Zakon.

III - OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Odredbom članka 1. propisan je predmet zakona.

Odredbom članka 2. je propisano da se Grad Široki Brijeg sastoji od naseljenih mjesta koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Općine Široki Brijeg na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbama članaka 3., 4. i 5. je propisano da je Grad Široki Brijeg jedinica lokalne samouprave i ima svojstvo pravne osobe, da su samoupravna tijela Grada Široki Brijeg gradsko vijeće i gradonačelnik i propisan je njihov izbor i druga pitanja.

Odredbom članka 6. propisano je da Grad ima Statut, te ostala pitanja koja se rješavaju statutom.

Odredbom članka 7. propisano je da je Grad Široki Brijeg pravni sljedbenik Općine Široki Brijeg.

Odredbama članka 8. regulira se pravno sljedbeništvo Grada Široki Brijeg u odnosu na Općinu Široki Brijeg. Ova odredba je neophodna kako bi se osigurao kontinuitet izvršavanja nadležnosti Vijeća, Načelnika i tijela uprave.

Člankom 9. propisano je da će općinski vijećnici Općine Široki Brijeg izabrani na općinskim izborima za Općinu Široki Brijeg održanim 2012. godine donijeti Privremenu statutarnu odluku Grada Široki Brijeg u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, a koja će važiti do donošenja Statuta Grada.

Odredbom članka 10. propisano je da određeni zakoni, odnosno odredbe tih zakona koji su do sada regulirali pitanje Općine Široki Brijeg prestaju da važe.

IV - SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati sredstva iz Proračuna Federacije BiH.